

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben.

Előfizetési feltételek: Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések: A „Torontái”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlegezen beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is beküldendő.

Magan hirdetések: A 3-hasábos garmonsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben, hóvá az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

A kereskedelmi és ipariskolák szervezete.

Nem csak az ipar és kereskedelem terén, de az élet bármely pályáján is felette szükség, rendszerető embernél csaknem elkerülhetetlenül kell, ha nem is rendszeres kettős könyvelést, de egyszerű jegyzetet, vagy egyszerű könyvelést vezetni a bevételek és kiadásokról: mert csak így tudhatja meg bármely perczen is vagyoni állapotát. — Mennyivel inkább szükséges tehát a könyvelés vagy számlellenőrzés nagyobb és kiterjedtebb ipar vagy kereskedelem vezetésénél, hol a tulajdonos az üzlet nagy kiterjedése miatt mindent egyedül, személyesen nem intézhet, hol csakis a számok beszélnék, ezek mérlegelik az üzlet állapotját. Azért itt a könyv-, helyesebben számvitel, vagyis számlellenőrzés egymással a legszorosabb kapcsolatban vannak, amennyiben a könyvvezetés az üzleti tevékenység megvizsgálása iránti lehetőségnek alapfeltétele és így magában már egy része az ellenőrzésnek, de mégsem állhat fenn egyike a másik nélkül, mert az annak létalapja és viszont a könyvvel nem lehet ellenőrizés nélkül, mivel ez utóbbi egyedüli bizonyítéka az előbbeni igaz és helyes voltának. Ezen feltételes összefüggésben ketten képeznek egy szerves egészet. Csakis ezek pontos, igaz és helyes vezetése által tudhatjuk meg üzletünk emelkedését vagy csökkenését. Tehát a könyvvel és az annak alapján nyugvó ellenőrzés képezik az iparos és kereskedő vagyoni állapotának mérlegét.

A könyvvelnek anyaga annyira elágazó, oly terjedelmes, hogy annak megértéséhez már magasabb képzettség kívánatik, mint a mennyivel az ipar- és kereskedelmi iskolák első tanfolyambeli növendékei bírnak. Ez okból a tanítónak felette óvatosságnak kell lenni. Tananyagát, illetve annak feldolgozását úgy kell alkalmazni, hogy az elemi képzettség és a most már magasabb körben mozgó tudomány vonalai között üres ne támadjon. Inkább lassan haladjon, de biztos alapon. — A ministeri tanterv ezért veszi

az első évi tanfolyamba fel az egyszerű szám- vagy könyvvel, melyet más-keppen az egyszerű tételek szerint szervezett könyvvelnek nevezünk, melylyel a vagyoni állapotát tárgyzó leltár vezetése egészen homogen. Ismertesse meg az időszertint, czimszerintikönyvvel egyszerű tételekben. Ez nem oly nehéz, mely az elemi képzettség niveau-ját felette túlhaladná.

Nagyon sokat lehetne a könyv- vagy számvitel hasznosságáról, de sőt nélkülözhetlenségéről írni, idők azonban ezt nem engedvén bővebben fejtegetni, annak elsajátítását és megértését bizzuk a tanító szakképzettsége és ügyességére.

A kereskedelmi levelezés szintén egyik főtananyagát képezi a kereskedelmi és ipariskolának.

Ennek megtanítása nem ütköznék semmi nehézségbe, ha az elemi vagy népiskola V. és VI. tanfolyamaiban a közönséges levelezés és egyáltalában a fogalmazásra nagyobb súly fektetnek. Azonban, sajnos! az iskoláinkban még ma nap sem kultiváltatik úgy és oly mérvben, mint azt az életre képzés magasztos eszméje megkíváná.

Azért is nem tudjuk eléggé ajánlani néptanítóinknak, hogy a drága időt ne töltsék az emlézéssel, hanem a gondolatok szabad és helyes kifejezése, azoknak hibánélküli leírására fordítsák. Mert ime. Mily könnyen boldogulna azon iparos- vagy kereskedőtanonc, a ki gondolatait már irásban ki tudja fejezni! Mennyivel könnyebben boldogulna vele a tanító a kereskedelmi levelezés megértése és elsajátításában!

Ez eddig tárgyalt két tananyag feldolgozására a ministeri tantervben felvett heti egy óra, tekintve a most jelzett hiányokat, igen kevés.

Kevés pedig már azért is, mert itt ezen tanfolyamban kell az iparos és kereskedelmi tanoncoknak az alapot letenni, melyre később a kettőtételű, vagyis kettős könyvvel nehéz problémáját fekteti, melynek alapeszméit jövő számunkban fogjuk annyira, mennyire azt terünk engedni általánosságban ismertetni.

A megye bizottságának

1884. évi szeptember hó 22-én s folytatva tartott rendes őszi közgyűléséből.

(Folytatás.)

Weismüller Janos és társainak felebbezése a n.-módsói képviselő testület által 684. sz. a. hozott és vasutépítési czelokra 5000 frtot megszavazó határozata ellen. — A felebbezés elutasított.

Csávosi Ignácznak észrevétele és Gígits Zsivota és társainak felebbezése Szerb-Modos képviselőtestület 1184. sz. határozata ellen, melyet vasutépítési czelokra 20.000 frtot szavaztatik meg. — Mint fent.

Csatád község képviselőtestület határozata a községi tenyészállatok tartási költségeit illetőleg. — Jóváhagyott.

Ujpecs község képviselőtestület határozata a korcsmai zárórák meghosszabbítására nézve. — Mint felesleges feloldatot, mert a zárórákra nézve az ipartörvény intézkedik.

Bassahid községnek felvilágosító jelentése a 313/83. sz. határozatra Dr. Toponarszky Milivoj ügyvéd díjazása ügyében. — Jóváhagyott.

N.-Párdányi képviselőtestület határozata az ottani italmérsi és vásárjog megváltása tárgyában. — Mint egyszerű ajánlat vételvé, elvileg jóváhagyott.

A párdányi szolgabíró betérjesztí Ujpecs és Jánosföld községek képviselőtestület határozatait az italmérsi jog megváltása tárgyában. — Mint fent.

Nedesin Kálmán felebbezése N.-Kikinda képviselőtestület azon határozata ellen, melylyel felebbezőtől az italok poharankénti kimérésére vonatkozó engedélyt visszavonni nem akarja. — A határozat helybenhagyott.

Franzfeld képviselőtestület határozata a kincstári italmérsi jog megváltására nézve. — Ugy mint Ujpecs és Jánosföldre nézve.

Bakonyi György és társainak felebbezése Idvor képviselőtestület ama határozata ellen, hogy a volt bérlő által felhagyott italmérsi és husvágási bérlemény új árverés után kiadassék. — A határozat helybenhagyott.

Dolova képviselőtestület határozata, melylyel König György jegyző részére 260 frt évi személyes potlékot szavaz meg. — Jóváhagyott.

Melencze képviselőtestület határozata, melylyel az 58/kgy. sz. a. rendszerezett két irnok részére egyenként 360—360 frt fizetést állapít meg. — Jóváhagyott.

Gyala képviselőtestület megállapítja az 58/84. kgy. sz. a. rendszerezett irnok évi fizetését. — Jóváhagyott.

Homoliz képviselőtestület határozata, melylyel a jegyzőségét fizetése 180 frtról 360 frtra felemeltetik illetve ily díjazás mellett a jegy-

zőségdi állomás rendszeresítettik. — Jóváhagyott.

A párdányi szolgabírói járás több községének határozata a jegyzői személyzet szaporítására nézve. — Részben jóváhagyott.

Szécsény község képviselőtestület határozata, melyben az 58/84. kgy. sz. határozattal rendszeresített irnok fizetésének megállapítását megtagadja. — Az irnok fizetés megállapított.

Franyova képviselőtestület határozata, melylyel egy jegyzőségdi és egy irnok állomás rendszeresítettik. — Jóváhagyott.

Kis-Zombori körjegyzőség képviselőtestület határozata, melyben az 58/84. kgy. sz. a. rendszeresített jegyzőségdi fizetésének megállapítását megtagadja. — A jegyzőségdi fizetése megállapított.

Uzdin község képviselőtestület két rendbeli határozata a rendszeresített jegyzőségdi állásra nézve. — A jegyzőségdi állás fizetése jóváhagyott.

Belügyminiszter ur ő nagyméltóságának 1884. szeptember hó 1-én 49348. sz. a. kelt rendelete a volt árvaszék mellett lévő épület lebontása és a főjegyző ideiglenes elhelyezésére nézve. — Ujlagos felírás rendeltetett el.

Belügyminiszter ur ő nagyméltóságának 1884. szeptember 7-én kelt rendelete a közgazgatási közegeknek adható előlegekre vonatkozó szabályrendelet tárgyában. — Elfogadott.

A központi szolgabíró bemutatja Br. Duka Katalin Nagy-Uda pusztai birtokosnak kérvényét, melyben Ernesztváza község mellett fekvő birtokrésznek az 1876. évi V. t. cz. 33. §. 5-ik bekezdésében foglalt kedvezményben való részesítése kéri. — A pusztai jelleg megállapított.

A központi szolgabíró bemutatja gróf Zichy Ferariz Viktor hagyatéka utvarnokai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A központi szolgabíró bemutatja ittebei Kiss Elemér b.-sz.-györgyi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A központi szolgabíró bemutatja gróf Roggendorf Robert roggendorfi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A központi szolgabíró bemutatja herczeg Thurn-Taxis Victorin mint kk. Lázár Marianna t. t. gyámja écskai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A központi szolgabíró bemutatja Dániel Agusztá és társai elleméri lakosoknak hason kérvényét. — Ugyanaz.

T.-Becsei szolgabíró bemutatja gr. Pejacevics Peter tordai birtokos hason kérvényét. — Ugyanaz.

Módsói szolgabíró bemutatja Csávosi Ignác csávosi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

TÁRCZA.

Uti-rajzok.

(Szellőzés a malariától a bonariáig.)

I.

A nyugdíjazottakat és halottakat hamar leveszik a napirendről. A nyugdíj ép úgy, mint a halál, elveszi az emberek aktualitását. — A kinek pedig befolyása nincs, azt legfeljebb az egyéni szeretet vagy tisztelet keresi fel. A ki kiroszódott az egyéni érdekeket elmozdított láncszemből, azt nem igen szokták felkeresni, a halottak országából pedig ki vannak zárva az előterjesztések, ajánlások és folyamodások.

Egy aktualis irnoktól jobban tart a hivatalos, mint egy nyugalmazott főnöktől, egy aktualis tizedestől jobban fél a közlegény, mint egy nyugalmazott tábornoktól.

A nyugalmazott kegyelmes urból urambátyám lesz, a nyugalmazott tábornok pedig meghatóan meleg kezet szorít az aktualis hadnagygyal.

Ezt a bevezetést azonban nem azért irtam, mintha az által a buta gögösséget s üres bányivetsiséget megszüntethetném, vagy a földi dicsőség mulandóságának felmutatásával, nehány szilaj barmot a józan ész legelőjére terelhetnék, hanem mert igen jól mulattam azon szegre akasztott, vagy megbukott nagyságon, a kik egykoron a valóban érdemesekkel paczkáztak az ést és becsületességet háttérbe szorították, most pedig a megyeház, pénzügyigazgatóság kapujában, vagy gyógyszerár ajtajában áldogálva, valami maró pletykára, bajszkenőre, vagy carminaturára ólálkodnak.

A mai ministerek szerényebbek és kevesebbek az egykori várnagyoknál.

Az érdekek szövetsége összéb hozta az embereket.

A világ legbiztosabb vasutvonalán, a N.-kikinda-n.-beeskerekben indultam el felkiűdést kereső utamra.

Az eleméri, török-becsei állomásokon ló-futásban elbucsztam néhány barátom és barátnémotól, a kik részint könnyeztek, részint mosolyogtak, és így nőmet duplán megzavarták.

Nagy-Kikindán a baráti szeretet öltet magához és nem mint hivatalnokot, hanem mint író, délbén is, este is hatalmasan megtraktáltak.

Szegeden a lámpák kacsingató fényénél Kovács Dani várt sodarral és pogácsával; Czeglédén Várkonyival pálinkáztunk; Püspök-Ladányban az apát nem engedte ebédemet fizetnem; Szaniszlón pedig König Józsi, uradalmi tiszt barátom, olyan lucullusi vacsorával várt, hogy lefekvéskor majd a falra másztam, később azt álmodtam, hogy gödényné lettem s egy kukoricacsész dunstall lepúskáztam. Le is zuhantam. Ágyamból Kamillára (öleb), a kit majd agyonnyomtam, s a ki nyivákolásával az alvó háziakat felriasztotta.

Ugy látszik, a vidéken nem ismeretlenek a Pálffy Imre hitelvei, a ki azt tartja: hogy jól enni és inni az emberiség legmagasabb rendeltetése.

Pro concocione sapienda a nagy tracta után egész nap vadásztam.

A szemüvegemet otthon felejtve, a nyulat patkányok, a fúrjet ökörszemnek néztem, a tó partján pedig a felrepült és gúgogó csoport közzé duplázván, két szelíd ludat szerencsésen elejtettem.

Szerencsémre a falusi libák felnevelése kevesebbe kerül, mint a városiaké, s így az egy pár áldozatért csak egy fain márkát kellett fizetnem.

A legköltségesebb hasonlítást használok, mikor azt állítom, hogy Szaniszlón csaknem szétéptek. Mintha versenyeztek volna, hogy melyik képes betegé etelni vagy itatni. A falusi ebédek nem a la Caramé, hanem a la Bánki rendezik be. — P. o.:

Rágout leves, kizárólagosan ludmájjal és zúzával, szegedi paprikával és tinori gombával fűszerezve.

A leves már kitarja a sirbolt ajtait, a hóvá a növény- és állatvilág áldozatai temetelnek.

Assziette: kolbász, hurka és oldalas. Az assziette után a vendégek már feszengni kezdenek székeiken, és nem minden aggodalom nélkül gondolnak a közel jövőre.

Asztalverseny is van, csak hogy ennél a versenyzők nem löfejjel, hanem disznófejvel szoktak legyőzteni.

A marhahus, libavér, karfiol és rizkáságombá koszorozottan szokott megjelenni, és rendszeren több ovációban részesül, mint fogyasztásban.

Nincs az a potentat, mely méltóságteljesben foglalja el helyét, mint a töltött káposzta bőrs pecsenyével decorálva.

Minden vendég rögtön communistává lesz s minden erejét megfeszíti, hogy ezt a hatalmaságot elpusztítsa.

A káposztástól csakhamar úgy néz ki, mint a harcztér a Marathoni csata után.

A háziasszony megelégedetten mosolyog, mert az üres tálak a jó konyha legbiztosabb horoszcójai.

Mintha nagy himlőkben fekünnék a turos haluska, úgy néz ki a sok tepertűtől.

A mennyire lehetséges, mindenki igyekszik öt kigyógyítani.

A kóvér ludpecsenye zárpontja a lakomának.

A háziasszony ambíciója, hogy abból mindenki egyék. Ilyenkor el lehet énekelni:

Muszaj zabálni,
Nem lehet hátrálni! . . .

A libasült azután úgy megy ki, mint egy romba dült kastély, melynek csak alapkövei maradtak.

A háziasszony mosolyogva, megelégedetten mutat a süteményekre, édességekre és gyümölcsökre, melyek az asztal különböző részeit garmadákban foglalták el.

A vendégek torkossága
A ház asszony boldogsága.

A gyermekek — ezek a majd kedvesek, majd kiállhatatlanok — ujongtak örömkömben, több kárt téve az asztalneműkben öt perc, mint a felnőttek öt hét alatt.

A kedves ártatlanok, a kik szennyes szájjal sietnek a vendégeket megcsókolni.

A vidéki lakomákon nem isznak vizet. Bűn is volna, ott inni vizet, a hol a bor természetes tisztaságában és erejében élvezhető.

Hát a fekete kávé! Tisztábbat és erősebbet Konstantinápolyban se isznak, zamatja pedig oly idegingerő, hogy a vendég rendszeren a konyhában gyújt pipára.

Ha éneklő vagy zongorázó leány, flózázó vagy hegedülő ifju nincs a családban, az ember megelégedetten ül a preveranzhoz vagy tarokkhoz.

Lauka Gusztáv.

Bánlaci szolgabíró bemutatja gróf Karácsi Gáspár partosi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.
Módsi szolgabíró bemutatja Csávósy Ignác csávósi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.
Módsi szolgabíró bemutatja az orániai perjelség birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja Csávósy Ignác csávósi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja a zágrábi káptalan módsi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja Gyertyánffy László és társai gyéri lakosoknak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja a zágrábi káptalan módsi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja a zágrábi káptalan módsi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja Haulik Károly h.-bókai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja gr. Szécsen Antal szécsénfalvi birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja Vécsey István h.-neuzinai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja br. Orozy István h.-neuzinai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja br. Liptay Béla h.-neuzinai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja Mihailovics Béla n.-bókai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja Mihailovics Béláné n.-bókai birtokosnak hason kérvényét. — Ugyanaz.

A módsi szolgabíró bemutatja br. Nkolics Mihály macedonai birtokosnak hason kérvényét. — A kérelem elutasított.

Nagy-Becskek város partvándij szabályzata ellen beadott felelkezés. — Feltérjesztett.

Torontalmegyei alispáni jelentés 1883-ik évről.

A tiszt kar tevékenysége.

(Folytatás.)

A közigazgatási ügyekben a központban észlelhető e nagymérvű — 12%-nyi — fogyatkozás egyrészt azon, már mult évi jelentésben érintett irányzatnak köszönhető, mely az 1881. évi észlelt rohamos emelkedéssel szemben már két év óta tapasztalt, lassu bár, de állandóságán fogva mégis lényeges fogyatkozást tanúsít és ezáltal teljesen eloszlanti képes azon aggodalmakat, melyek a központnak ügyekkel való túlterhelése miatt akkoriban méltán támadtak; — másrészt pedig egyes újabb törvények befolyásának tulajdonítható, melyen például a fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. c., mely a vadász jegyek kiszolgáltatását az arra sokkal inkább hivatott adóhivatalokra ruházván át, a központi ügydarabok számának nem lényegtelen csökkenését idézte elő. Külömben nem vélek nagyot hibáztatni, midőn a központi ügyeknek egyetlen évben néhány ezerre rugó csökkenését járási közigazgatásunk javulásának is tudom be, mely a felelkezések és panaszok kevesbedését és így a központi ügyforgalom csökkenését eredményezi. Megerősít e vélekedésben azon tény is, hogy a kék-hágási ügyekben is igen nevezetes apadás észleltetett az 1882. évhez képest, 157 ügy-szám vagyis 22%-l éven itt is a csökkenés.

A központi választmányi ügyek feltűnő — 211 — számmal való szaporodása leginkább annak tudandó be, hogy a f. évben megjelent általános képviselőválasztások a választó és megválasztottak által polgárokat valódi vagy vélt jogaik szorgosabb érvényesítésére ösztönözték.

E helyt tartom közlendőnek még a megyei számvevőségnek, valamint a tiszt ügyésznek is mult évi ügyforgalmát. Az előbbi következő volt:

1882. év végével maradt hátralék 46 drb; 1883-ban befolyt 4497; volt elintézendő 4543; elintéztetett december 31-ig 4474; 1884. évi január 1-én maradt hátralék 69, mely azonban már január hónap elintéztetett.

A tiszt ügyészéknél volt 1882. évi hátralék 43, befolyt a mult évben 2927; volt összesen 2970 drb; elintéztetett 2807; maradt január 1-én hátralék 163 drb.

E mellett folytatott az ügyészség 1883. évben 712 pert; és pedig 422 régit és 290 újonnan megindított; ebből befejeztetett 251; folyamatosan maradt 461.

Nagy-Becskek város ügyforgalma e lapokban már közölve lévén, ez alkalommal kihagyjuk és attérünk a járási kivasnatos ügyforgalmához, és pedig következőleg:

A központi járásban volt elintézendő 1883. évben összesen 6011 drb; hátralék 19 drb

A török-becsei	13451	"	31
A nagy-kikindaiban	9375	"	82
A török-kanizsiban	9708	"	26
A n.-sz.-miklósiiban	10572	"	35
A perjámosiban	7452	"	14
A szombolyiban	13499	"	—

A csenejében	7730 drb;	hátralék	34 drb
A párdányiban	6146	"	6
A módosiban	6356	"	48
A banlakiban	5623	"	6
Az alibunáriban	6958	"	221
A páncsovaiban	12128	"	112
Az antalfaliban	13569	"	37
Mindössze	129178	"	671

Ezen kimutatások tanúsága szerint közigazgatásunk menete gyorsaság tekintetében az elmúlt évben úgy a központban, mint a járásokban kielégítőnek, sőt az előző évekkel szemben egyenesen örvedetesnek és haladásról tanuskodónak mondható. Az alispáni hivatal 53, valamint a járási összesen 671 ügydarabból álló hátraléka oly csekély, hogy az különös indokolást vagy igazolást nem igényel. — Különösen örvedetes e tekintetben a volt határvidékből alkotott járásokban észlelhető javulás, melyekben eddig mindig tetemes, sok százakra — a páncsovai járásban pedig még a mult évben is az ezret meghaladó — hátralékról voltam kénytelen jelenteni. — Ezen hátralék a folyó évben a páncsovai járásban 112-re, az alibunáriban 221 és az antalfaliban 37 drbra olvadt le, világos jelöl annak, hogy itt is örvedetes haladás állott be, mely részben a munkások szaporodásának — az oda beosztott közigazgatási gyakorlatokat értem — de első sorban a tisztviselői kar vállaltet buzgalmanak és önfeláldozó tevékenységének is köszönhető. Ha a házközösségi intézmény megszüntetéséről szóló törvényjavaslat, — mely a teendő egy igen terhes részét külön, erre kirendelt köztegekre szándékozva átruházni, — még ez ulésszak alatt törvényerőre emelkedik, bizton remelem, hogy az ezen járásokban eddig állandóan észlelt túlterhelés és ebből származó lassu menete a közigazgatásnak itt is mindenkorra véget ért és úgy alapos kilitásunk lehet arra, hogy az egész megyében a közigazgatás gyorsasága még fokozottabb igényeket is ki fog elégíteni.

Külömben a hátralékok csekély száma az említettek kivételével azon örvedetes körülménynek is betudható, hogy a tisztviselőket az elmúlt évben rendkívüli intézkedések egyáltalán nem vonták el tulajdonképeni teendőiktől s így egész tevékenységüket a rendes közigazgatásra fordíthatták, oly kedvező állapot, mely már évek óta nem fordult elő.

E helyt megemlítendőnek tartom, hogy az elmúlt évben is — a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz egyenként tett jelentéseim szerint — a szolgabírói hivatalokat legnagyobb részben megvizsgáltam és azokat egyes, azonnal orvosolt hiányoktól eltekintve, rendben találtam. Az egyetlen baj, mely igen sok helyen mutatkozik, de melyen segíteni hatáskörömön kívül esik, az irodai személyzetnek ki nem elégítő száma, úgy hogy az elintézt ügydarabok kiadása igen gyakran késedelmet szenved. Ez irányban mielőbb segíteni a közigazgatás menete érdekében szükséges volna.

Ha összehasonlítjuk az utolsó három év ügyforgalmát, azt tapasztalhatjuk egész általánosságban, hogy míg a központban az irány az úgyszámok apadásában áll, addig a járásokban átlag és nagyjából szaporodás mutatkozik, a mi a közigazgatási teendők folytonos szaporodása mellett további megerősítésre szolgálhat azon fentebbi állításomnak, hogy a járási közigazgatás már is érezhetőleg javult, mert csakis úgy érthető, hogy a járási úgyszámok szaporodása mellett mégis kevesebb a központba beterjesztendő ügyek száma.

(Folytatása következik.)

A Klapka György

Báthory Schulz Bódog, 48-iki honvédezerdes, régi bajtársához intézett nyílt levelelől különös figyelemre méltatjuk a következő sorokat: György én soha sem béglyeztem áruónak. Iratamban csupán hadászati és politikai mulasztásait, balfogásait, megfoghatatlan magatartását az akkoron törvényesen működő kormány irányában — róttam meg. A nélkül tehát, hogy magam ellenkezésbe jönnék magammal, aláírtam barátainnak, a világoosi tényre vonatkozó enyhítő nyilatkozatot.

S tettem ezt: 1-ször. Mivel a világoosi fegyverletétel, Görgeynek nem önkényű parancsára, hanem haditanács végzése folytán hajlatott végre.

2-ször. Mivel e haditanácsban, a Görgey táborában akkor jelen volt összes tábornokok és törzstisztek vettek részt s közülök — Zambelly kivételével, ki jobbnak tartotta volna a fegyvert az osztrákok előtt letenni — egy sem emelt az ellen szót.

3-ször. Mivel annyi értelmes, jó hazafi és hősi férfi közül — kiknek legkitünőbb része halálával pecsételte meg hazájához való hűségét — bizonynyal többen találkoztak volna, kik Görgey szándékát meghiusították, ha a fegyverletétel szükségéről, szilárdul meggyőződve nem lettek volna.

4-szer. Mivel, ha e végzetes tény, árulás lett volna, a vád súlyának egy része, a haditanács tagjaira is hárulna, azon férfiakra, kiknek emléke kegyelettel tölti el bennünket, és a kiket vértanúkként tisztelünk.

5-ször. Végre, mivel azon levelek, melyeket az aradi kaszmatákban többen közöltek, hozzáam Komáromba intéztek, s melyekben szememre vetették a harc további folytatását, arról tesznek bizonyosságot, hogy mindnyáját az a szerencsétlen képzelődés ringatta, mintha az ország teljes pacificatioja után enyhébb sorsban fognának részesülni.

Elvakulás, az ellenség jobb és nemesebb érzelmében vetett hit volt az, mi e szerencsétleneket a veszítőhelyre vitte. Jaratlanság, cynikus dőlly, túlbecsülés a Görgey részéről, volt az, a mi őket téves hitökben megerősítette.

Mégis nem árulás volt ez, meri az árulást még szokás jutalmazni, mint ez Rákóczy okorában is történt. És mi volt a Görgey jutalma? hogybarát- és ellenségtől eltaszítva, szabadlatlan lelki kínok közt, szegényül és elhagyatva, magányban kell töltenie életét!

Ideje volna 35 év után a kegyetlen üldözéssel felhagyni, és a végtetelet Görgey és tette felől, a történelemre bízni.

Teged azonban régi barátom, és minden még elő 48—49-ki bajtársaimat, kiknek csak rövid utunk van még hátra az utolsó czélig, fölhevíték, hogy a kevés perczeket, melyek számunkra még fentartva vannak, hasztalan és multunkhoz nem illő módon — ne mérgezzük meg, hanem mind a két részről, vessünk gyors véget a vitának, mely csak hazánk elleneinek szolgálhat öröme és gyönyörűségére.

Maradjunk testvéri egyetértésben, arra törekedvén, hogy multunk dicsőséges emlékei tisztán megőriztessenek, amaz emlékek, melyekre a nemzet idáig oly büszke volt s melyek számunkra a világ rokonszenyét megnyerték.

Ha szerencsétlen véget ért is szabadságharcunk, a tulerőnek engedünk, de becsülettel estünk el. E gondolat maradjon a sír, a legjobb vigaszunk!

A „délmagyarországi tanító-egylet“ küldöttsége Budapestben.

A „délmagyarországi tanító-egylet“ küldöttsége, — állván: Schaffer Károly egyleti fő-, Till Henrik egyli alelnök, Baaden Károly, Banfy János, Eisler Mihály, Koszlikov Lipót, Krauszhar Károly, Oszte András, Oekros József, Staara József és Tenyer Peter kártársakból, — ma, f. hó 26-án, déli 12 órakor nyújtotta át Trefort Ágost, vallás- és közigazgatásügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságának az egylet diszkományát, — mely alkalommal a fenti küldöttség az élén álló egyleti elnök Schaffer Károly temesvári igazgató körülbelül a következőleg üdvözölte ő nagyméltóságát:

Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minister ur! Kegyelmes urunk! A „délmagyarországi tanító-egylet“, melynek nevében nagyméltóságod kegyes színe előtt megjelenni oly szerencsések vagyunk, f. évi július hó 16-ik napján Nagy-Becskek városában tartott ez idei közgyűlésen elhatározta, hogy nagyméltóságodat, mint a hazai népevelés és közoktatás faradhatlan előharcosa és büszke apostolunk gyanant, de különösen azért is, mután épen nagyméltóságodnak köszöni és köszönheti tanítóságunk egy s szellemi, valamint anyagi és társadalmi emelkedését, ezen állással fogva szerény egyletünk diszkományát valassa, bennünket pedig az erre vonatkozó diszkomány atnyújtásával szerencseltetvén meg.

Midőn tehát nagyméltóságodat „a dél-magyarországi tanító-egylet“ nevében legáltalánosabban kéri batorkodunk, hogy ezen diszkományt tántoríthatlan ragaszkodásunk gyanant szívünk melyből fakadó halánk és legmelyebb tiszteletünk jelel elfogadni kegyeskedjék, igerjük egyben azt is, hogy valamint eddig úgy ezentul is mindent el fogunk követni, hogy az ezen reánk nézve nagy kitüntetésre méltók lehessünk.

Erre ő nagyméltósága a legkellemesebben meghatva a következő kegyes válaszával örvedeztetette meg a küldöttséget:

Igen megtiszteltetve érzem magamat a „délmagyarországi tanító-egylet“ ezen irányban tanúsított kitüntetésé által; mert ebből látom, hogy az ország egyik legkiválóbb egyesület tanítói méltányolni tudják törekvéseimet, s én amellet, hogy hazánk népoktatásügyét tölem telhetőleg előbbre vinni, mindenkor és minden alkalommal iparkodtam, a tanítóknak is mint hazánk népnevelőinek őszinte barátja voltam s vagyok, őket pedig az anyagi gondoktól menteknek s ama bizonyos alárendeltség alól szabadoknak óhajtom. (Hozzánk közeledve): Önöktől pedig elvárom, hogy a népet oly irányban neveljék, miszerint oly sajnós esetek, mint most Delolaszországban, nálunk elő ne fordulhassanak. Ne tántorítassák el magukat bizonyos félrevezető állat, kik önöket csak saját céljaikra felhasználni akarják. Önöknek odalent a nemzetiség vidéken kettős feladatuk van: s meg vagyok győződve, hogy annak meg is felelnék!

Volt alkalmam ezt vagy tíz év előtt tapasztalni, s óhajom, sőt szándékom is, Önöket már a jövő tavasszal meglátogatni. Ismételten köszönöm sziveségüket.

Mire a küldöttség ő nagyméltóságát lelkesen megjelente.

Végre kegyeskedett ő nagyméltósága magának a küldöttség minden egyes tagját bemutatlatni, kikkel nyájas szavakat váltott ő nagyméltósága.

A küldöttség nyomban tiszteltgett azután még méltóságos Gönczy Pal ministeri tanácsos és nagyságos Buzogány Áron osztálytanácsos urakkal is, kik a küldöttség ezen figyelmét igen szivesen vették.

K—v L—t.

Meghalt a király, éljen a király!

A „Torontál“ lap ez évi 37. száma egy vezércikket hozott, mely egyedül a községi és körjegyzők erkölcsi állapotával foglalkozik és pedig oly érkelvénható szakavatott tapintatossággal bonczolva azt, hogy az irodalom terén eddig még igazságosabb bíralatot talán nem csak szerénységem, de a nyájas olvasók közül is igen kevesen olvashattak.

Nem szándékom ezuttal az érintett vezércziket egyes passzusaira reflectálni, csupán csak a bekezdést fogom ez uttal idézni, mert oly szép szavak azok és mert oly hű kifejezése az a rideg valónak, hogy jól esik azt minél többször feleleveníteni.

A bekezdés imígy hangzik: „Ugy amint a szerény ibolya, mely igénytelenül virít az erdők lombja alatt és még is egyik legkeresettebb előhírnöke a kikeletnek, hűződik vissza, tevékenységének élve, és a réclamsinálásizajtkerülve a megyei község és körjegyzők hatalmas egylete.”

Sem több, sem kevesebb egy szakavatott tollból nem kerülhet ki, egy pár sorból all csak, de mily sokat rejt méheben. Ezer köszönet a czikk írójának.

De hát áttérék a dolog velejére.

Meghalt a király, éljen a király!

Czikkiró a többek között az egyleti elnök választással is foglalkozván, beismeri, hogy Mohaupt Mihály az egyletnek volt elnöke elhalálózása folytán megürült állomás méltó utóddal lett betöltve. És igaz is van, mert káröltve boldogult elnökünkkel egyletünk csakis neki köszönheti létezését és eddigi sikereit. Magam is amondó vagyok, hogy „szigorú eljárás mellett elődének nyomdokaiban haladva, váratlan virágzásra fogja hozni az egylet ügyeit“, mért is szívem mélyétől kívánom, miszerint a meghaltnak — terhes működéséért legyen könnyű a föld, s a torontálmegyei községi és körjegyzők által majdan felállítandó sírkő hirdesse halhatatlanságát a következő szavakban:

„Tetterős katona valál
A közigazgatás rögös mezején,
Im koszorúd
Erdemeid hirdetik!
Az élő vőlül — s mindent újít
A kövektől — a szivektől!
De e márvány aranybetűi
Örökre hirdessék neved, —
Mondván: szíved nem tud kibülni
Az most is ég az egylet ügyei, a hazáért. —“

Uj elnökünk, Schiller Lipótnak pedig: hosszú és boldog életet óhajt

Topolyán, 1884. évi szeptember 27-én.
D. Bodó Sándor,
körjegyző.

Színház.

Az új színház.

Melyik magyar szív nem dobban fel hangosan arra a tudatra, hogy végre valahara állandó otthon nyert a magyar nemzeti színművészet körünkben; hogy várat épített a város közönsége azon bajnokoknak, kik a szellem fegyvereivel jönnék meghódítani idegen elemeket a magyarságnak.

S ezen új otthon körül, mint sok tiszta magyar város hasonló csarnoka; sőt belső berendezése, külső csin és kényelem dolgában egyenesen kifogástalannak mondható, a mivel a solidság és állandóság kérdésének prajudikálni nem akarunk, melyet majd az időnek kellend igazolni. Három sor páholy, tágas, 150 ülőhelyre berendezett parterre, elkülönített állóhely, az egész nézőter felett elvonuló karzat egy felől, s a függönyöktől egész a diszletekig s proscenium-festéig teljesen megújított színpad másfelől: röviden az, mit a város létesített, nem is szölvá a tüzendőri szempontból szükségesé vált átalakításokról, új kijaratok és lépcsőzetek létesítéséről, mely-k tudvalevőleg a legkülönösebbek szoktak lenni. Ertesületünk szerint a város már kifogást tett a valóban kifogásolható parterre-székek ellen; nekünk még néhány kifogásunk lenne: a nézőter elégtelen kivilágítása és az említett proscenium festések izléstelensége ellen, melyek azonban hallomás szerint ugysis csak ideiglenesek.

A belső díszet emeli a dekoratív színek ügyes beosztása: aranyal díszített fehér alapból kiemelkedő piros bársonyúntat díszítése a háttérnek hasonló kárpitozással.

A színház mintegy 500 személy kényelmes befogadására van berendezve s a járási ügy elhelyezve, hogy még a vasárnap zsufoolt ház kiürítése is elég gyorsan és nagyobb tolongás nélkül ment végbe. Minden szerencsétlenség megelőzése szempontjából azonban még kettő lenne szükséges: először az előcsarnok vagy földszinti páholyoktól egy kijarat létesítése a jobb oldalon, a mi nagy akadályokba nem ütközhetik és kiváló gondosság a tekintetben, hogy a meglevő kijarók mind és mindig nyitva legyenek. Csak az a kár már most, hogy az épület nem áll szabad téren s a belsőnek megfelelő külső dísz nem járul hozzá a város szépségzeti emeléséhez.

A megnyitó előadás.

Ez alatt a czim alatt tulajdonképen két estéről: szombatról és vasárnapról kellene referálni. De a rekriminálás nem lévén természetünk: a szombati estéről — midőn csak a közönség megjelenése és fél órai várakozása után lett az előadás lemondva — csak annyit tartunk kötelességünknek kijelenteni, hogy az

király!
zama egy
a községi
palkozik
apintatos
mtrén
alan nem
sok közl
elt vezér-
upán csak
mert oly
kifejezése
azt minél
ya, mely
lombja
settebb
üződik
e, és a
megyei
se egy-
akavatott
all csak,
szónet a
eti elnök
ri, hogy
nöke el-
lót utód-
ért kar-
csakis
sikerét.
sigerő
omdo-
gzásra
", miért
a meg-
könyvü
örjegy-
hirdesse
n:
pedig:
27-én.
lor,
el han-
alahara
ti szin-
tt a vá-
a szel-
idegen
k tiszta
első be-
lghaban
a mivel
rajud-
időnek
lágas,
különi-
vonuló
gész a
n meg-
mit a
rendőri
sokról,
l, me-
zoktak
kifo-
s-ze-
gásunk
és az
ge ell-
ugyis
szinek
fehér
diszi-
nyel-
járók
zsu-
erény-
onban
el-
kijá-
yaka-
osság
mind
a kér-
d té-
nem
ez.

ott történt félreértésért bajos lenne valakit felelőssé tenni. Az igazgató ügybuzgalmában a közönséggel szemben egyszer elvállalt kötelezettségnek minden aron megfelelni akart s emberfeletti erőfeszítéseket tett az utolsó pillanatig az előadás megtarthatása végett s csak akkor lepott a közönség elé, midőn a zavarban és csak az nap délután érkezett kóstumok és kellekek előteremtése lehetetlen volt. Legkevésbé vonható azonban felelősségre a történetekért azon testület, melynek az idej színvadás létrehozásáért annyi köszönettel tartozunk: t. i. a szünügyi bizottságnak s azért végtelenül sajnáljuk, hogy egyesek nem általolták ezen ügybe belevonni és felelőssé tenni ezen bizottságot is. No de reméljük, hogy az e részbeni megjegyzések inkább az esős időnek, és abból folyó kellemetlenségeknek, mint komoly felfogatlanságnak tudandók be. A szombat esti kellemetlenségért aztán teljes kárpótlást nyújthatott minden műértőnek a vasárnapi este, mely a szokásos, de itt meglepő ügyességgel elrendezve volt allegorai csoportjátal és e lapok szerkesztőjének egy melegen fogadott alkalmi prologójával vette kezdetét. Követte Tóth Kálmán régi, de annál zamatosabb vígjátéka: „A király hazasodik”, — igen alkalmasan választott darab a társulat drámai személyzetének bemutatására. S mindjárt hozzátették, hogy a társulat bemutatott tagjai nagyobb részt tulmentek a bemutatás hideg formáin, sőt egyesek rohammal foglaltak el a házat minden zugában megtöltött közönségünket. All ez első sorban Kaczer Nina kisasszonyról és Tiszai urról, kik halas szerepeiket oly mértékben tudták kiaknázni, hogy különben elég hideg közönségünknel még a nyílt jelenetekben is ismételt zajos tetszésnyilatkozatokat arattak. Kaczer kisasszony a banilla szerepét ép oly diskret felfogással és érzelmeteljes bensőséggel interpretálta, mint a mily egészséges és mégis minden tulzástól ment humorral állította elénk Tiszai ur a magyar vígjáték alakok egyik legjelesbikét: Koppait; jó alakítás volt a Rózsa kisasszony: velencei hercegnője és Püspöki Doc-tissimusa, noha szerepeik nem biztosítottak nekik oly teljes hatást, mint az előbbieknak. Kevéssé helyesen felfogottak tartjuk Toldi: „Lajos királyát”, miután eleven vérmérséklete egyes játékok mellett is sok oly gestuzra és kifejezésre ragadta, melyek alatt a királyi méltóságnak vesztieni kellett. Mi ugy szoktuk meg az ifju Lajos királyt, a hogy őt Arany a „Toldi szerelmében” is festi, ki még mulatságai és szórakozásai közben is király volt. Különben felfogás dolga. Úgyes volt Csabi „Kont” Miklósa is. A mi egyébirant mindenkit kellemesen meglepett, az az ügyes és minden ponton egybevágó összjáték volt, mely a főszerepek teljes érvényesülését egy pillanatra sem zavarta. Hétfőn, október 6-án: „Sárga csikó”. Ha a népszínművekre szerződöteltt személyzet bemutatására választotta az igazgató e régi, de még mindig java darabot, ugy a választás nagyon helyes volt. Azonban közönségünkre még bemutató volta daczára is oly csekély vonzerővel bírt, hogy csak gyéren töltötte meg a színházat. A kik jöttek, azoknak nem volt okuk azt sajnálni, mert a darab számos előadásai közül, melyeket itt ért, a hétfői a legjobbakk közé sorakozik. Fenye-ri mint Bakay és Csabi mint öreg Csorba oly éleltes alakok voltak, a minőket csak az élet valóságában láthatni, mig Nikó mint Erzsike olykor a pajzanságig menő kicsapongással és bensőséggel elődött dalalival arattól sűrű tapsot és kihívást. Hangja ugyan már nem egészen fris, de iskolája és előadási modora jó. Ellenben Váradiról ki mint Laci még nyílt jelenésben is folyton megújuló tetszésnyilatkozatok között énekelte dalait, ez megfordított viszonyban áll. Bámulatos terjedelmű és érczes baritonja harangzúgásként tölti el a hallgató füleit, de előadása egyhangu, miután mindvégig egyenlő hangmérséklettel, többnyire fortelben énekel. Ha az előadás érczelmisségére is fog több gondot fordítani s különösen a kitündö zenekar modulatioihoz alkalmazkodik, az énekesek birunk benne, kit még a fővárosi szinpadok is irigyelhetnek tőlünk. Kár lenne a hangjában rejlt aranybányát ki nem aknázni s e nemes érczet kellő érczet alá nem venni, mi aligha kerülne nagy fáradságba. Ha előtte való este Tiszai kitündö humorral ért el teljes hatást, ugy a „puszta biró” szerepében meg az oly találoan visszaadott nyersséggel excellált. Egyes jelenetei művészi alkotások voltak, melyeket a közönség sietett is kitüntetni. Toldi is egészen elemében volt mint Peti, de szerepe kicsinyisége gátolta nagyobb hatás kifejtésében. Az összjáték és a karban énekelő népdalok itt is jók voltak, a csárdai jelenet kivételével, melyet „Bogárak”-tól valamivel összevágóbban kívántunk volna. Kedden, október 8-án: „A kornevilli harangok”. Ismét sikerült előadás, taps, elismerés volt elég, de a mi a fő, az életkérdés: a publikumból megint több volt a távollevő, mint a megjelent. Hinni szeretjük, hogy ez csak külső és véletlen körülményeknek tudandó be, mert különben komolyabb megjegyzés nélkül a dolgot nem hagyhatnók. Hisz ha az operette előadásokra még a német színházba is tulult a közönség, akkor még a híváncsiság jogczimén is lehet követelni legalább az első előadásokra a felig meddig telt házat. A társulat operette személyzete, a kitündö zenekar mellett, melyet az igazgató nagy áldozattal fentart, nem utolsó élvezeteket kínál a helyben oly kedvelt ezen mű fajban; sőt ha Gálosi ur keddi hideg fogadtatása a közönség részéről csak alkalmi indispositiónak

tudható be, — a mit hinni és remélni szeretünk, — ugy ezen személyzet ellen semmiféle kifogás sem lehet tenni. Ket oly énekesnő, mint Tatai és Nikó, s oly baritonista, mint Várady feltétlenül számíthatnak minden, még oly kritikus közönség rokonszenves fogadtatására, nálunk meg — a mint az első operette előadás igazolta, egyenesen ünnepleni fogják őket. Tatai Eug. „Germaine” ugy játékbán, mint énekesben oly solid és izléses alakítás, melyet feltétlen dícséret illet; Nikó Lina kevéssé csengő hang és nem oly kifogástalan intonáció mellett is végig fentartotta versenytarsa mellett az érdekeltiséget, mig Várady ur „Henrije” annál inkább hatott, mert némileg nélkülözle az előző este tapasztalt egyhanguságot, noha a fortekból itt is több jutott keltelenél. Tiszai ur Gáspár apójával bebizonyította, hogy sokoldalú színész, a nélkül hogy ez a bemutatott oldalak bár melyikének kárára esnek. Az örülesi jelenet játéka és mimikája alatt bizonyára senki se tételezte volna fel a „Koppai” zamatos humorjának személyesítőjét. Az operette egyik lényeges kellékét: a zenekart már kiemeltük; mar a megnyitó előadason kimutatta közönségünk, hogy izlésének teljesen megfelel s így arról ujra szólni felesleges. Csak az énekesekkel való teljes harmonia fenntartására kell minden aron törekednie, hogy minden kifogás felül álljon. A másik lényeges feltétel: a kar is anyagra nézve kielégítő, sőt a női kar iskolája és összének maris meglepő, mig a férfikarom még meglátszik, hogy ujonnan lett összeállítva s tömörülnie kell még; mert a vásári dalban a bassus tulnyomó és kirívó voltát a tömörülés és összesség ezen hiányára véltük visszavezethetni. —
A városi színház heti műsora:
Szombat, október 11-én, bérlet 3. szám: „Boccaccio”, operette.
Vasárnap, október 12-én, bérlet 4. sz.: „Falu rossza”, énekes népszínmű.
Hétfő, október 13-án, bérlet 4. szám: „Don Caesar”, Molnár Györgynek első vendégszereplése.
Kedd, október 14-én, bérlet 5. szám: „Üdvöské”, operette.
Szerda, október 15-én, bérlet 6. szám: „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát”, vígjáték.
Csütörtök, október 16-án, bérlet 7. sz.: „Lili”, énekes francia vígjáték.
Pénteken, bérlet szünetes előadásban a „Nap és hold”, új operette adatik.
Vasuti ügyek.
(Német-osztrák-magyar-tengeri kikötői forgalom.) Az 1884. január hó 1-je óta érvényes német-osztrák-magyar tengeri kikötői kivételes díjszabás III. részéhez folyó évi október 10-én az V. pótlék lép életbe, mely az 5^a kivételes díjszabás mársékelit díjtételeit, de csakis ccomagoló vászon, új zsak, jute, fonál és juteszövet szállítására tartalmaz. Ezen pótlék egyes példányai az érdekeltek igazgatóságoknál kaphatók.
HIRHARANG.
* Az igaz szeretet, tisztelet és hódolat ószinte érzelmeivel keblünkben ültek meg, október 4-én dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk magas nevénnépét. Az egyházban szeretett főispánunkkal élen, a megyei biztosi karon kívül, jelen voltak: a polgári hatóságok főnökei, a hadsereg főtisztjei és sokan a közönség köréből, buzgó imádkozva ország atyának hosszú és boldog életéért. Apátunk felkent ajkairól hangzott fel a „Te Deum”, visszhangot keltve mindazok lelkeiben, a kik a szeretett uralkodóért mindig készek a legdrágábbat is feláldozni. Örök dicsősége lesz a ma bálványozva szeretett királynak, örök és legfő bizonyítéka az ő nagy szemelmének, hogy a balsors anyái csapása s az eseményeknek oly váratlan és lehangoló fordulata őt nemcsak hogy el nem csüggesztette, sőt inkább fejedelmi hivatalának és egyéni jelentőségének öntudatára ébredvén — ő aki addig csak uralkodott, e nehéz perctől kezdve egyszersmind kormányzott is...
* Ünneplés isteni tisztelet. Folyó hó 4-én ő Felsége apostoli királyunk magas nevénnepé alkalmából a gymnasium templomában az egész ifjuság és a tanári kar részvéte mellett ünneplés hála isteni tisztelet tartatott.
* Az archäológiában jártas, nyugalmazott egyetemi rendes tanár h. dr. Arányi Lajos tartózkodik jelenleg városunkban; az ősz tanár részint ugyszeretből, részint jeles festőművésznök Goigner József iránti barátságából föltálozva idejét, hogy olyan utmutatással lássa el Goignert, melynek nyomán folytatva a plébánia templom kifestését nemcsak a laikus, hanem a szakképzett látogatók elismerését is kiérdemelje művésznök.
* Tisztelt tudósunk dr. Arányi Lajos, a ki mint műtörténelmi szakember országos elismerésnek és tekintélynek örvend, f. évi okt. 10-én, d. u. 5 órakor a kaszinó helyiség termében, és ugyan e hó 12-én d. u. 3 órakor, a helybeli „Munkás-képző- és társaság” helyiségében (Emler-féle vendéglő) felolvasást tart következő czim alatt: „Az egyházi festészet és építészetet illető műtörténelmi előadás, különös tekintettel a helybeli róm. kath. plébánia templomra.” Köszönettel tartozunk jeles tudósunknak e városunkat

megtisztelő szives működéséért, és felhívjuk rá mivel közönségünk figyelmét és pártfogását.
* Adomány. A helyben működő magyar szintarsulat előadásaira való bérleti felhívásra Weisz Izidor ur kijelenti, hogy család-ját ért mély gyász miatt nem bérlehet, hanem a hazai színészet emelésére 50 frtot ajándékozott és a megyei szünügyi bizottság alapító tagjai közzé 200 frtos alapítvánnyal belépett.
* Figyelmesen átolvastuk a színházi bérlek nevsorat. A minő örömrökre szolgál, hogy az anyagilag kevéssé tehetősek nagy számmal jelentkeztek az aláírásoknál, épen olyan keserűséget és megbotránkozást keltett lelkünkben, hogy N.-Beckerek városának tehetősbjei, épen azok, kik leginkább szeretnek dicsekedni hazafiságukkal és művészet pártolással, félre vonultak épen akkor, mikor azt nem csak szavakban, hanem tényleg is igazolhatták volna. Valamint mindég készek vagyunk elismerőleg emlékezni meg azokról, kik a jóra és szépre örömet áldoznak, ugy nem fogunk kézni lapunkban a legközelebbi tárczában mutadni be azokat, akik az ilyen valóban hazafiai ügyben készpénz helyett értéktelen szavakkal fizetnek.
* III. közlemény. Halás köszönet nyilvánítsa mellett közölöm azok neveit, kik a főgymn. templom orgonájának helyreállítására és kibővítésére ujjban adakoztak: Freund Gizella 2 frt, dr. Grandjean József 2 frt, dr. Demkó Pálné 5 frt, Steingaszner Hermina 1 frt, Rónay Jenő másodikban 2 frt, Traupmann Ede 1 frt, Grozsmann Zsiga 1 frt, Fuchs mérnök 1 frt, Liphay Carolina 2 frt, Zsiros Mihályné 1 frt, Rózsa Bela 1 frt. (Zaka Gyuláné urnő ezen gyűjtés 19 frt.) Az orgona perselyből befolyt eddig: 6 frt 66 kr. Az eddigi összes gyűjtés özv. Stagschmidt Paulina urnő 400 frt adományával: 510 frt 16 kr. (Folytatása következik.) Arányi Béla.
* Az új belügyminiszteri államtitkár. A hivatalos lap a következő legfelső királyi keziratot közli: „A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére, Beniczky Ferencz, Jász-Nagykun-Szolnokmegye főispánját, ezen állásától való felmentése mellett, a belügyminiszteriumhoz államtitkárra nevezem ki. Kelt Budapestben, 1884. évi szeptember hó 29-én.
* Ipartestület N.-Kikindán. N.-Kikindán az iparosok közelebb népes gyűlést tartottak, mely alkalommal dr. Weisz Ignác ügyvéd, beható magyarázatai után egyhangulag határozatba ment, hogy az új ipartörvény értelmében ipartestület alakittatik N.-Kikindán.
* Az építő iparosok téli tanfolyama. Az állami közép ipartanodában a télen szünetelő építő iparosok, — kömivesek, ácsok és kőfaragók — számára rendezett tanfolyam f. évi novemberhó 3-ik napján fog megnyitni. A tanfolyam négy téli fél-évre terjed s évenként novemberhó elejétől márcziushó végeig tart. E tanfolyamon az illető építőiparosok rendszeres szakkiképzést s annak sikeres bevégezése után végbizonyítványt nyernek. Tanulóik felvételnék a 14-dik életévüket betöltött azon kömives-ács- és kőfaragósegédek, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. kerület, Bodzafa utca 28. sz.) október 15-ik napján kezdődnek s e hó végeig tartanak.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank 1884. évi szeptember havi forgalomki-mutatása
I. Takarékpénztári betételek frt kr
állása 1884. augusztus végével . . . 454325 74
betételek szeptember hóban . . . 36925 07
összesen . . . 491250 81
visszaiffetések szeptember hóban . . . 24256 97
állása szeptember végével . . . 466993 84
III. Leszámitolási üzlet
a) bankváltók
a tárcza állása augusztus végével . . . 396903 14
leszámitoltott szeptember hóban . . . 213105 95
összesen . . . 610009 09
visszaiffetések szeptember hóban . . . 214488 48
állása szeptember végével . . . 895520 61
b) hitellejletli váltók
a tárcza állása augusztus végével . . . 6095 —
leszámitoltott szeptember hóban . . . 175 —
összesen . . . 6270 —
visszaiffetések szeptember hóban . . . 195 —
állása szeptember hó végével . . . 6075 —
IV. Folyó számlai üzlet
tevéleges egyenleg augusztus végével . . . 37279 07
kiadások szeptember hóban . . . 7293 66
összesen . . . 44572 73
visszaiffetések szeptember hóban . . . 7760 —
tevéleges egyenleg augusztus végével . . . 36812 73
V. Előlegek
értékpapirokra
állása augusztus végével . . . 7677 50
kiadások szeptember hóban . . . 6 —
összesen . . . 7683 50
visszaiffetések szeptember hóban . . . 192 —
tevéleges egyenleg szeptember végével . . . 7191 50
VI. Ingatlan kölcsönök
állása augusztus végével . . . 94331 67
visszaiffetések szeptember hóban . . . 18 —
állása szeptember végével . . . 94313 67
VI. Pénztár-forgalom
készpénz egyenleg augusztus végével . . . 9996 50
bevételek szeptember hóban . . . 381443 64
összesen . . . 391440 14
kiadások szeptember hóban . . . 371899 68
egyenleg szeptember végével . . . 19540 46
Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
NYILTTÉR. *)
Nyilatkozat.
Miután a helybeli községi tantestületnek biztos tudomása van arról, hogy a „Gross-Beckerek Wochenblatt” f. évi 38. és 40. számában „Ein Schulfreund” aláírással megjelent cikkek a tantestület egyik tagja: Hoffmann Mátyás, közs. tanító írta, a tantestület f. évi október hó 6-án tartott ülésén hozott határozattal ellene az illető iskolai hatóságnál a szükséges lépéseket megtette.
Nagy-Beckereken, 1884. október 8-án.
A tantestület.
*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a szerk.
H i r d e t é s e k.
2979. sz. k. 1884. (392—2.1)
Hirdetmény.
Weisz Sándor örökösei az ernestházi határban fekvő kis Vidá pusztán gözmalmost szándékozáván felállítani, ennélfogva mindazok, kik a vállalat ellen bármi oknál fogva kifogást akarnak tenni, felhívattak, hogy az 1884. évi XVII. t. cz. 26. és következő §-ai alapján f. évi október hó 22-én, reggel 9 órára, a helyszínrre kitűzött tárgyalásnál megjelenjenek, mert később teendő kifogások figyelembe nem vétetnek.
Kelt N.-Beckereken, 1884. évi október hó 3-án.
Bakalovich Ágost,
szolgabíró.
9446. sz. k. 1884. (394—1.1)
Hirdetmény.
Mellyel N.-Beckerek város tanácsa mint iparhatóság részéről ezennek közzé tétetik, hogy Pollák Armin és társa helybeli magánzalogüzlet tulajdonosai által 1884. évi szept. 8-án a törvény értelmében megtartott árverés alkalmával a 138, 237, 260, 410, 628, 664, 848, 852, 913, 991, 1011, 1017, 1098, 1023, 1126, 1216, 1264, 1280, 1320, 1334, 1353, 1372, 1373, 1377, 1468, 1500a, 1504, 1516, 1523, 1527, 1537, 1578, 1589, 1593, 1618, 1621, 1666, 1683, 1687, 1688, 1702, 1736, 1746, 1774, 1778, 1806, 1814, 1854, 1860, 1873, 1896, 1909, 1922, 1963, 1980, 1987, 2000, 2004, 2029, 2056, 2069, 2070. számú zalogjegyek alatt elzalogosított tárgyakért a nyert kölcsön összeggel nagyobb ár értevével, az elért több összeg az elzalogosítóknak vissza jár.
Miért is felhívattak mind azon fent elősorolt számos zalogjegy tulajdonosai, miszerint jelen felhívás keltétől számitandó 14 nap alatt az elért több összeg felvétele végett a város-házi épület II. tanácsnoki irodában a zalogjegy magokkal hozatallal mellett annál is inkább jelentkezzenek, minthogy ezen határidő eltelte után a letétben levő több összegek az 1881. évi XIV. t. cz. 21. §-ában meghatározott pénztárba beszállítatni fognak.
Kelt N.-Beckereken, 1884. évi október hó 1-én.
Kulifay Lajos,
polgármester.
41*

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszék mint csődbíró-ságnak 1884. évi szeptember hó 22-ik napján tartott tanácsülésében kelt 4554. sz. határozatával Steiner Markus beodrai lakos ellen a csődület saját kérelmére az 1881. évi XVII. t. cz. 82 §-a alapján elrendeltetven, csődbiztosul Kiss Sándor n.-becskereki kir. tszéki bíró, tömeggondnokul pedig Schwarz Mihály n.-becskereki ügyvéd és ennek helyettesül Weisz Manó n.-becskereki ügyvéd nevezetelt ki:

Egyben a követelések bejelentésére határidőül 1884. évi november hó 4-ik napjának d. e. 10 órája, felszámolási tárgyalási határrapul pedig 1884. é. nov. hó 27-ik napjának d. e. 10 órája — utóbbi a tszéki pertári helyiségbe — tuzetik ki.

Felhivattunk mindazok, kik az általános csődtömeg ellen mint hitelezők igényt támaszthatni vélnék, hogy ebbeli igényeiket a felszámolási tárgyalásnál leendő megállapítás és osztályozás végett, a csődtörvényben kijelölt joghatáryok terhe mellett, a csődtömeg ellen az esetben is bejelentsek, ha igényeik tekintetében külön per volna folyamatban; továbbá:

A zálog és megtartási joggal bíró hitelezők pedig felhivattunk, hogy az általuk szerzett jogot a tömeggondnoknak jelentsék be, és az általuk birt dolgokat a tömeggondnok felhívására megbecsülés végett mutassák fel, majd azok, kiket elküldetés, visszakövetelési vagy külön kielégítési jog illet, figyelmeztetnek, hogy a mennyiben jogaikat nem érvényesítik, azok a csődtömeg értékesítését és felosztását gátolni nem fogják, végre:

A csődválasztmány megválasztására határidőül 1884. évi december 1-ik napja d. e. 10 órája ezennel kituzetvén.

Felhivattunk a csődhitelezők, hogy az e végre kituzott határidőben alólírott tszéki pertári helyiségében a hitelező minőségüket igazoló okiratokkal ellátva jelenjenek meg.

Kelt a nagy-becskereki e. f. kir. tszék mint csődbíró-ságnak 1884. évi szeptember hó 22-ik napján tartott üléséből.

Criszt János. kir. tszéki jegyző.
Várady M. kir. tszéki elnök.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ttes torók-becei kir. járásbíróság 1465. számú végzése által Jovanov Vasza, mellencei lakos mint végrehajtó javára, Marits Milos és Paja mellencei lakosok ellen 25 frt perköltség s eddig összesen 17 frt 40 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 69 frtra becsült árpa, venyegs s kukoricaszár, nemkülönben az 565 frtra becsült és ez alkalommal felülfoglalt lovak, kocsik és egyébeből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1921. p. sz. 1884. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a mellencei községhezánál esetleg alperes lakásán leendő eszközökre 1884. évi október hó 15-ik napjának, délelőtti 8 órája, határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattunk meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésén, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifuzetendő.

Török-Becsén, 1884. szept. hó 19. napján

Rankovits István. kir. bírósági végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

Alólírott ispánság ezennel közhírré teszi, hogy a párdányi uradalomhoz tartozó s folyó évben lejáró alantabb részletezett bérlet 1884. évi október hó 16-ik reggeli 9 órákor kezdődő nyilvános árverésén a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

1) A boldurrét egy tagban, 680 h. kiterjedésben 1884. október 1-től 1889. szeptember 30-ig terjedő bértartamra 6800 frt kikiáltási árban.

2) A Boldurrét egy tagban 50 h. kiterjedésben 1884. október 1-től 1889. szeptember 30-ig terjedő bértartamra 500 frt kikiáltási árban. Mindket bérlet Tamásfalva községben fekszik.

Ezen árveréshez versenyzők azon megjegyzéssel hivattunk meg, miszerint közelebbi árverési feltételek a jószágigazgatóságnál Szegeden, továbbá az urad. ispánságnál Ujpecest, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Végre tudt adatik, a szóbeli árverésnél köteles minden árverező a kikiáltási árnak megfelelő 10% mint bánatpénz vagy készpénzben vagy pedig elfogadható állam-papirokban letenni.

Továbbá 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatok is elfogadhatnak a szóbeli árverés előtt, de csakis az árverés, megtartásával megbízott bizottságnál.

Ujpecest, 1884. évi október hóban.

(390-1.1) **M. kir. ispánság.**

Pót-árverési hirdetmény.

Melynél fogva pótólóg közhírré tettezik, miszerint a kincstár tulajdonat képező nem Tamásfalva, hanem Óregfalva határában fekvő „Boldurrét” 680 h. és 50 hold haszonbérbe adása iránt folyó évi október hó 16-ára hirdetelt árverés ugyanaz napon délelőtti 9 órákor fog megtartatni a községhezánál Óregfalva.

Ujpecest, 1884. évi szeptember hó 29-én. (387-1.1)

Dr. Fai Márk, szerb-szent-péteri községi körorvosnak lemondása által a Szerb-Szt.-Péter községi körorvosi állomás megüresedvén, arra a pályázat ezennel kiiratik, és annak törvényszabta választás útján Szerb-Szent-Péter-Szerb község hazánál leendő betöltésére a határidő f. évi október 10. napjának, d. e. 9 órájára kituzelik.

Ezen körorvosi állomással 600 forint fizetés van összekötve.

Megjegyzetelik, hogy a kituztetett fizetésen kívül minden községben a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak is járnak.

Mi is oly felhívással tettezik közhírré, hogy ezen körorvosi állomásra pályázni szándékozók szabályszerűen felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alulírt szolgabírónál nyujtsák be.

Perjámoson, 1884. szept. 17.

Nikolits Bogdán, szolgabíró.

Arverési hirdetmény.

Mangold és Lang szerb-elleméri cözének Gyulinác Lyuba tarrasi lakos elleni végrehajtási ügyében közhírré tettezik, hogy alperesnél lefoglalt lovak, kocsik és luza f. évi október hó 17-én d. e. 9 órákor Kumán község-házánál elárvereltetni fog.

Kelt Török-Becsén, 1884. évi október hó 1-én.

Rankovits István, kir. bír. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Dr. Hoffer Lipót zichyfalvi körorvosnak lemondása folytán megüresedett zichyfalvi körorvosi állomás választás útján betöltésére kiirt pályázati hirdetmény eredménytelen maradt, miert is ezen állomás betöltésére újból pályázat nyultatik, s a választás határideje f. évi november hó 4-én d. e. 10 órákor a zichyfalvi községhezánál tuzetek ki.

Ezen állomással, melynek székhelye Zichyfalva, melyhez Zichyfalva, N.-Gaj, Malenicfalva, N.-Margitta, Szt.-János, Ürményház s Györgyház tartoznak, 600 frt évi fizetés van összekötve, ezenkívül a teljesen vagyontalanok kivételével, kiket a megválasztandó körorvos ingyen tartozik gyógyítani, a gyógykezeléskétől 40 kr. látogatási díj jár.

Felhivattunk pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. §. értelmében felszerelt s kellően bélyegzett folyamodványukat alólírott szolgabírónál legkésőbb a választást megelőző napon benyujtsák, mert később érkező folyamodványok figyelembe vehetők nem lesznek.

Banlak, 1884. évi október hó 4-én.

Dániel, szolgabíró.

Az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében szervezett Csősztelek és szőlős-ittvarnoki körszülészni állomás lemondas folytán megüresedvén, ezen 90 frt évi fizetéssel javadalmazott Csősztelek községe székhellyel rendszeresített szülészni állomásnak választás útján leendő betöltésére a határidő e f. é. október hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára Csősztelek községe községhezán ezennel kituzetik.

Felhivattunk mindazon okleveles szülészni, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, mikép az érintett törvényzikk értelmében kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőző három nappal ezen szolgabíróhoz benyujtani el ne mulasztassák.

Zombolya, 1884. évi október hó 4-én.

Belicska Béni, szolgabíró.

Az ittvarnoki körjegyzőség üresedésbe jövén, ennek választás útján betöltésére határidőül f. évi október 21-én, reggeli 9. órája Ittvarnok község házánál kituzetik. Ezen állomással e következő javadalmazás van összekötve:

- Ittvarnok község részéről:
- 1) Fizetés készpénzben . . . . . 300 frt,
- 2) Közgyámi teendőkért . . . . . 5 frt.
- Rogendorf község részéről:
- 1) Fizetés készpénzben . . . . . 200 frt,
- 2) Közgyámi teendőkért . . . . . 5 frt.
- Szőllős-Ittvarnok község részéről:
- 1) Fizetés készpénzben . . . . . 100 frt,
- 2) Közgyámi teendőkért . . . . . 5 frt.
- Összesen . . . . . 615 frt.

Magán munkálatokért e következő díjak:

- Adásvevés vagy csere szerződés tel-jesen felszerelve . . . . . 5 frt — krt.
- Folyamodvány . . . . . 2 frt — krt.
- Végrendelet . . . . . 2 frt — krt.
- Bizonyslatért . . . . . — frt 50 krt.
- Kötelezvényért . . . . . — frt 50 krt.
- Becslevél, nyilatkozat vagy elismervény . . . . . 1 frt — krt.
- Nyugtáért . . . . . — frt 20 krt.
- Járlatért . . . . . — frt 10 krt.

Mind ezek, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, a jegyzőt szigorlati letételeit igazolják, valamint a hivatalos magyar, ugy szinten szerb nyelvet szóval és írásban bírják, felhivattunk, miszerint kellően felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alólírottal benyujtsák.

Kelt N.-Becsereken, 1884. évi szeptember hó 24-én.

Bakalovich Ágost, szolgabíró.

A temes-begavölgyi vízszabályozási társulat és az ártéri birtokosok közötti általános leszámolás keresztulvitelére a társulatnál több I-ső és II-od osztályu ideiglenes számfeljői állomás rendszeresített, mellyel 4 frt, illetőleg 3 frt napidíjletmény és kiküldetés esetében 15¹⁰/₁₀ kr. kilométer-pénz megtérítése van összekötve.

Kik ezen állomások egyikét elnyerni óhajtják, kötelesek kimutatni:

1. Feddhetlen előéletüket,
2. A magyar nyelvbeni tökéletes jártasságukat,
3. A kettős könyvvitelbeni szakmeretüket,
4. Végzett tanulmányaikat, és
5. Eddigi alkalmaztatásukat.

A kellően felszerelt folyamodványok legkésőbb 1884. évi október hó 15-ig, a társulati igazgatóságnál Temesvárott benyujtandók.

Azon pályázók, kik a magyar nyelven kívül a román és szerb, vagy a német nyelvet is bírják, vagy kik az államszámviteltől a vizsgát letették, vagy kik számvevőségégnél ily minőségben már alkalmazva voltak, elsőbbséggel bírnak.

Temesvárott, 1884. évi szeptember hó 20-án.

Jankovich Miklós s. k., társ. igazgató.

Pályázat. (379-3.2)

Torontálmegye ttes törvényhatósági bizottságának a f. évi márczius hó 10-én kelt Becskerek városában tartott közgyülésén 58/kgy. ex 1884. sz. alatti határozatával Antalfalva községében egy 300 frt évi fizetés és 100 frt lakbér illetményel összekötött jegyző-segedi állomás rendszeresített, felhivattunk mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ez irányban kellőképp felszerelt kérvényeiket a f. évi október hó 20-ig hozzám nyujtsák be. — Megjegyzem, hogy azon folyamodók, kik egy Szlav nyelvben jártasság, előnyben részesülnek.

Antalfalván, 1884. évi szeptember hó 25-én.

Halász, tb. szolgabíró.

Ó VASAT

vesz a legmagasabb áráért

Az elárusitási kezelőség

Nándorhegyen.

(359-6.4)

(Ferdinandsberg.)

Jelzálog-kölcsönök

Budapesten székelő „Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete”

földbirtokra

engedélyez

17 év 33¹/₂ év alatt törlesztendő

záloglevél-kölcsönök

300 frtól 10.000 frtig o. ért.

20 felévi részletben visszafizetendő

készpénz-kölcsönök

a legjutányosabb feltételek mellett.

A kölcsönkérvények beérkezésük sorrendje szerint azonnal elintéztetnek.

A nagy-becskereki kir. törvényszék területén a közvelitással

egyedüli képviselőnk a

„Torontálmegyei takaréék és hitelbank”

bizandó meg, mely kimerítő felvilágosítással készségesen szolgál.

(385-1) Kisbirtokosok országos földhitelintézete.

VII. évfolyam. **ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS**
A KÉPES
C SALÁDI LAPOK
SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAPRA.
Felelős szerkesztő: Komócsy Lajos.

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár hetedik évfolyamát éli. Miatán kívánatra mindenkinek küldünk mutatónyvszámot s egészen tájékozó előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékezzünk meg a közkedveltségnek örvendő lapról. — A „Képes Saládi Lapok” három ivnyi tartalommal jelen meg a legdiszesebb kiállításban, szép, fenyves, szines borítékban. — Minden szám sok művészi kivitelü képet hoz. A fölapon vannak eredeti s a külföld legnagyobb íróiból fordított rövidebb regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humoreszkek; eredeti s más költemények, heti tárczak, ismertető, tudományos cikkek, a főváros, vidék s külföld válogatott, fontos hiriei; az irodalom és művészet körében felmerülő minden mozzanat. — Minden számhoz egy ivnyi külön regénymelléklet könyvalakban. — Humor rovat, leggyakrabban képekkel. Havonként „Növilág” címü divatlap számtalan képpel, szabásrajzzal stb. is jár ingyenes mellékletkép. A boríték telve a komoly s tréfás talányok minden fajával. A talányfejtők között gyönyörű olajnyomatú képek (diszes aranykeretben), regények stb. sorsoltatnak ki. (368-3.3)

A f. évnegyedben külön regénymellékletkép „Scarpa Rachel” kitünő, eszelekvénygazdag, érdeklécsztő regényt adjuk. Mutatónyvszámot a kiadóhivatal kívánatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: egész évre 6 frt, felévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Méhner Vilmos kiadóhivatala: Budapest, papnövelde-utca 8. szám alatt.

Nyomatott a kiadó Pleitz Ferencz Pálnál Nagy-Becskereken.